

ที่ทำงานปลอดภัย คือความมั่นคงที่แท้จริงของชีวิต

กรุงเทพธุรกิจ
บทความพิเศษ
● จูดีศรีศรัณย์ เคนพทุม
มหาวิทยาลัยมหิดล

เบื้องหลังการทำงานที่ทุ่มเท แต่ขาดความเอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัย อาจตามมาด้วยอุบัติเหตุ และโรคภัยที่คอยคุกคามชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

สิ่งตอบแทนที่ได้อาจไม่ได้มาจากการมีเงินทอง หรือปัจจัยต่างๆ ที่จะมาเสริมสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต แต่อาจกลายเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนมากที่ต้องสูญเสียไปกับค่ารักษาพยาบาล ซึ่งหมายถึงงบประมาณส่วนใหญ่ของประเทศที่ต้องสูญเสียตามไปด้วย

ผศ.ดร.อัมรินทร์ คงทวีเลิศ อาจารย์ประจำภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ กล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนหนึ่งมาจาก **“ปัญหาการจัดการกากของเสียที่ไม่ได้มาตรฐาน”**

กากของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมมีทั้ง **“กากอุตสาหกรรมอันตราย”** ได้แก่ของเสียที่มีคุณสมบัติเป็นอันตราย หรือมีองค์ประกอบปนเปื้อนสารอันตราย เช่น สารไวไฟ สารกัดกร่อน และสารพิษ เป็นต้น และ **“กากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย”** ซึ่งได้แก่ของเสียที่ไม่มีคุณสมบัติเป็นอันตราย โดยกากอุตสาหกรรมอันตรายกำจัดได้ยากกว่า และจะทำให้ผู้ประกอบการต้องสูญเสียงบประมาณในการกำจัดมากขึ้นตามไปด้วย

ทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดกากของเสียในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากการนำกลับมาใช้ใหม่แล้ว การ

เลือกใช้วัสดุทดแทนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง นอกจากจะสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดแล้ว ยังไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ตัวอย่างเช่น ในอดีตที่มีการใช้ **“แร่ใยหิน”** มาทำผ้าเปดาน เนื่องจากมีคุณสมบัติที่ทนความร้อน ทนไฟและไม่นำไฟฟ้า แต่ในเวลาต่อมาพบว่า เป็นสาเหตุสำคัญของ การเกิดโรคมะเร็งปอด หรือมะเร็งเยื่อหุ้มปอด

จากการรณรงค์อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมาโดยองค์การสหประชาชาติ ทำให้ปัจจุบันทั่วโลกหันมาใช้ **“ไฟเบอร์ซีเมนต์”** ซึ่งทำมาจากซีเมนต์ผสมผสานกับเส้นใยเซลลูโลส รวมทั้งสารเติมแต่งต่างๆ ที่ช่วยทำให้เกิดความคงทน

แข็งแรงผ่านกระบวนการอัดขึ้นรูป จึงทำให้ได้วัสดุใหม่ที่สามารถนำมาทดแทนการใช้แผ่นผ้าที่ทำมาจากแร่ใยหินด้วยคุณสมบัติ

ที่ไม่ด้อยกว่า อีกทั้งยังสามารถทนต่อเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรค อาทิ เชื้อรา และแบคทีเรียต่างๆ ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ ในส่วนสารอันตรายที่จำเป็นต้องใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นส่วนประกอบสำคัญในการใช้เครื่องมือต่างๆ อาทิ สารกัมมันตรังสีที่ใช้กับเครื่องวัดความชื้น ความหนาแน่น หรือการไหลของของเหลวที่ใช้ในอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการจัดเก็บและทำลายด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจทำอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบันด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สามารถนำมาช่วยบริหารจัดการ และติดตามเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปได้

สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย คือความมั่นคงที่แท้จริงของชีวิต การกำจัดของเสียที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย นอกจากจะช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลงได้แล้ว ยังช่วยสร้างความมั่นใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ให้กับผู้บริโภคได้ต่อไปอีกด้วย

นอกจากการกำจัดของเสีย ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อทั้งผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมโดยโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว ในส่วนของประชาชนทั่วไปก็สามารถทำได้ด้วยตัวเอง เพียงช่วยกัน **“คัดแยกขยะ”** เพราะเป็นวิธีเดียวที่จะทำให้ทุกคนรู้ว่าขยะชิ้นใด ประเภทใดสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หรือกำจัดทำลาย ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะและลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้ต่อไปอีกด้วย